

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

2 Perditur hic divinus amor: non in paradiso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

DISTINCTIO II.

Qua se vix de penitentiis sene capta haberi ferro, ali-
quatu[m] alias respondant, videtur, diversorum
fonsatiorum etiam certitudinem moxius in medium
penitentia. Alii ducunt penitentiam sententiam est ut
sit enim, non res ipsa. Si vero restringatur, utrum
penitentia non sit. Et si fonsatioris iudicis eis, maxime peccata
etiam si sententia, apud tamen sententiam, cum omnia esse
pro p[re]cepto facta, non sequitur sententia: quia non est fit
ad sententiam, veri facilius? [Vide a, c. amplius noli pecare,
lxx.] [Iustitia sua facta ei, non amplius mali peccare, ne
deinde aliqui tibi contingenit.] Tunc ex offerta finito.
q. Relatio in libro de Injustis monachoribus, interprete Bussia
et ex Bellis in libro de Injustis breviariis, num. 2, 230.

*C. L. & Primam vitii causam non penitus
extinguit, quia in illam postea
recedit.*

*Sic etiam nemus fuit invidus vel contentiosus
Sic etiam in hoc ipsum invidens; sciat se primam
aliam eum de qua superius diximus ex qua invidia vel
contentio nascitur, in interioribus medullis habere re-
conditam. Opergo ergo cum per contraria, atque ad-
versum, est ei, per humilitatem exercitum. Exerci-
tum humiliat fumus, si vero illos officios subfudat, &
ministris indigentibus tralet. Ita namque arrogan-
tia & humanus gloria virtutum enari potest, ut confusio-
nem & humiliatum affectus ultra jam non incidat in ar-
rogantia & vane gloria deficitum. Atque in singulis hu-
miliatis virtutibus cur familiis adhibeatur.
*longe statim nulla dulcedate peccatum remittere. Non au-
tem datur, quo aegriando peccatum est & criminaliter.**

Unde Augustinus ad Iulianum comitem.

Charitas, e qua deseri potest, nunquam vera fuit. C. 11.
¶ In maiori editissimis epistolarum B. Augustini
in epistola ad Corinthus, in qua erat hoc caput. Nunc est
anno 47, finis de salutaribus nos documentum ad quandam consistere
et. Apud literarum vero epistolam ad Rusticorum simile quia
autem hinc. Amicitia, inquit, que defineret potest, ver-
nunquam fuit.

C. III.

Recordat et caritas? securus esto; nihil mali pro-
cedere potest.

C. IV.
Item Gregorius lib. 10. Moralium, c. 22.

C. V.
Ihesus Prospicet et in his: de vita contemplativa
titus, c. 13.
Prophetas, ut mihi videtur, recta voluntas, ab
omnibus terrenis ac praesentibus proficiaver-
at. Iudeo de infidelibus & unitis, igne quodam
scitum, a quo est, & ad quem referuntur incen-
tio inquisitorum omnis extrema, corruptio nescia
nisi vita mutabilitatis obnoxia, frustra omnia; qua
cavillatio, excela, affectionem omnium
pervenientem, duxit contemplacionis avida in omni-
convenientem.

q. Caput hoc confiditum est ex verbis Proferri hinc inde collectis, & priori para habetur etiam in tractatu de laudibus chrysostomi.

ritatu, inter opera B. Augustini tom. 6. edem sermone, quo apud Gratianum. Arg. emendata quedam, & etiam addita nonnulla sunt ex ipsi B. Proþero. Sed spes premissa fuerit integrum locum apud ipsam legere; copiæ enim, & ornariſſime explicavit.

i. ¶ Hæc est proximi] Ita legitur non modo in originali, sed etiam in versiſoribus Gratiani codicibus: in vulgaris erat, Quapropter chariflame tota dilectione fatigata, ut bonum, &c.

C. VI.

Item Beda super Iosannem ad c. r.

Quærendum a eft intrea, quomodo speciale filium Dei agnoscendi ſignum fuerit, quod ſuper eum deſcederit & manterit Spiritus & i[n]f[us]ia. ¶ Quid magni est filio Dei, quod in ipſo manere Spiritus aſtratur? Notandum ergo, quod ſempre in Domino manet Spiritus Sanctus: in fanticis autem hominibus, quamdiu mortale corpus gellaverint, partim maneat in ziemnum, partim rediutus fecedat b. Manet quippe apud eos, ut bonis infiniti aetibus, voluntariis paupertate diligant, manuſtudinem ſequantur, pro extenuorū deſcordiis lugeant, eſfumani & ſitam juſtitiam, miſericordiam, munditiam cordis, & tranquillitatem pacis amplectantur: fed & pro obſervatione iustitiae perfectionem pati non vereantur, eleemosynas, orationibus, jejuniis, caritatiſſe fructibus Spiritus inſiftere defiderunt. Recedit autem ad tempus, ne ſemper infirmos curandi, [mortuos & ſuficitandi,] demones ejiciendi, vel etiam prophetandi habeant a facultate. Manet ſemper, [ut & poffit] habere virtutes, & ut mirabiliter ipsi vivant.] Venit autem ad tempus, ut etiam aliis per miraculorum ſigna, quales fint intus, effulgent.

C. VII.

III. C. Item Apostolus 1. Corinthus. 13.
Charitas f. nunquam exigit.

C. VIII.

Item Augustinus ſuper epifolam primam Iosanni, tradiſatu[m].

Vñctio & invifibilis Spiritus Sanctus eft: uincto r. invifibilis charitas eft: qua in quoqueſuuerit, tamquam radix illi eft: qua quavis ardentē ſole, atelſcre non potest, nutritur calore folis, non arſcit.

i. ¶ Vñctio invifibilis charitas eft] Hinc uig. ad finem edem modo ſe habent apud magiftrum, arg. apud Gratianum. Sed apud B. Augustinum alter. Vñctio invifibilis, inquit, charitas illa eft, qua in quoqueſuuerit, tamquam radix illi eft, quavis ardentē ſole aſcreſere non potest. Omne quod radicum eft, nutritur calore folis, non arſcit. Ita non negat charitatem poſſe aſcreſere, ſed quod in ſharacteradicatum eft.

C. IX.

Item Gregorius ſuper Ezechielē, homilia r. 1.

Pennat anima, videlicet praedicatores facti, cum incedunt, minima reverentur: quia ſic a terrenis actibus ad ſpiritualia perrageant, ut ad ea, que reliquerunt, ulterius nullatenus reſectantur. & paulo post. [Nemo b. mittens manum in aratum, & apicen retro, apud eft regno Dei.] Manum quippe in aratum mittere, eft qualis per quemdam compunctionis vomerem ad profectandoſ fructus terram ſui cordis aſpiceret. Sed retro poſt aratum apicet, qui poſt exordia boni operis ad mala revertitur, qua reliquit. Quod quia eleſis Dei minime contingit, recte nunc per Prophetam dicitur: [Non revertebanur cum incederent.] & paulo poſt. Vnde Paulus: k. [Vnum vero, quod retro fuit, ob-

a. Sent. 3. difſ. 31. Ioan. 1. b. al. recedat. c. Abſiſus ab originali. d. al. poſſit habere variatorem.] orig. e. Abſiſus ab originali. f. Senten. 3. difſ. 31. g. Senten. ibid.

h. Lnc. 9. i. Ezechiel. 9. k. Philip. 4.

litus, in ea, quaſi ſunt anteriora & extendens me, ſequuntur, ut palmarum ſuperiora vocatio[nis]. In anteriora erat a tentus, eorum, quaſi retrò fuit, obliuia fuerat, quod in portaria deſpiciens, ſola quaſi ſterna, quod in

C. X.

Item in eundem, hemisphaerio quinta.

NOn revertet[ur] cūm incederet, i. quod in diu quippe ſic ad bona revertunt, ut ad mā p[ro]trada non redant. [Qui e[st] enim perfeccio[ne] in finem, h[ab]et] alius erit.] Et, ſicut per Salomonem i. 6. citur: [Aflutorum ſemina, quaſi lux splendens p[ro]p[ter]a creſci[u]ſ uſque ad perfectum diem.] In eum namque, animis bonum defiderunt, atque intellexus lucis int[er]jam pars diei eft: fed quia uſque ad finem via in omnibus proficiunt, ad perfectum diem tunc veniant, quād a eccl[esi]a regna perduci, in eis luce, quād defiderunt minus aliquid non habeant.

C. XI.

Item ibidem.

P[ro]t[est] & difcuſus atque mobilitas Spiritus / ſtelligi. In ſanctorum quippe cotulit ju[n]ctu[m] diu[er]ſam virtutem ſemper permanet: juxta quod in reſecſiſtris uenit, & venturus recedit. In h[ab]et emſiſio, atque charitate, & in bonis aliis, fini quibus alij leſem patrīam non potest ueniri (icut et humana ſemina, & ſemina, atque miſericordia), perfeccio[ne] non non defert. In proprie[ti]tate vero virtute, doctio[n]e ſu[m]mā, miſericordiarum exhibitione, electis suis aliquanto[rum] eft, aliquando ſe fibrahit, & paulo post. ¶ In h[ab]et virtutibus, fine quibus ad vitam minimam pertinet ſunt ſemina in electorum ſu[m]mō cordebus pertinet unde & reſeſtabilis dicitur. In his uero, percutiatis virtus offendit, aliquando miſericordia ſunt, aliquando miſericordia ſunt, aliquando miſericordia ſunt.

i. ¶ Vnde recte fabiliſ dicitur] Hic ex p[ro]p[ter]a Gregorii diſputatione alii verbi uice ſunt a coleſtiorum.

C. XII.

Unde Ambroſius ſuper epifolam ad c. 10.

F[er]ta charitas eft, qua defert in adverſu[m].

i. Referuntur verba glorioſa ordinaria: nam h. indeſiſt ſi ſunt huic. Similitudina charitas in hiſſe, qui in nobis.

z p[ar]t. Ex p[ro]misiſ itaq[ue] appetit, quod dico[ne]m[en]tia[re]bita uirtus non moritur. Quia enim charitas per uirtutem, criminaliter ultimes peccata non potest: ut ac graui ad naturam impoſſibilia refutare. Quia euangelio habent, criminaliter peccare non poſſit, refutac[on] Augustini libro ſo. homiliarum, benita clara, dicunt.

C. XIII.

Q[ua]ria radix h[ab]et omnium malorum eft cupiditas. Quid omnium bonorum eft charitas, & fini ſunt, eft non poſſunt, niſi una geniuſ in evilla ſunt, plantari non potest. Sine cauſa aliquis contumaciam incidebit, ſtradicem non contendit evilebit.

Cum ergo, qui criminaliter peccat, charitas non potest, fe probatur, evidenter colligit, panitia[n]em unquam quando[rum] criminaliter peccata k.

C. XIV.

Unde Augustinus.

Charitas eft aqua, de qua Domini m[is]ericordia in Ezechiele: i. [Qui bibet ex aqua, quam ego dabo ei, non fitier in eternum.]

i. Hac ſententia non eft inventa apud B. Augustinum, ut a. al. ante. b. al. ambulator. c. Ezech. M[is]ericordia. d. Prev. 4. e. Sent. 3. difſ. 31. f. al. requieſitum. g. confidationis. orig. g. Senten. 3. difſ. 31. h. al. radicatus. k. al. peccatis. l. Iam. 4.

*magis enim reg. ad vos. Qui regis aquis. charizat enim velis aqua-
fugere. quemadmodum & Propterea & glissa ordinaria & inter-
venientia ad eundem locum.*

*Reprobatur ergo, cum omnis mancipatus intendit in aeternum si-
net, quando liber aquam vivam, aut quando potabit aquam
vivam in usum aeternam, qui quasi plumbus demersus in rima,
qua non corda contritissime habere potest? quomodo ergo deli-
bereretur? namque si non dimis, quoniam non omni-
potens al passum exigenda fuit? Item a Dominus: [Amen, b
cum uobis, qui credi in me, habet vitam aeternam.] Quia b
ergo non habet vitam aeternam, in Christum non credit. In Christum
quippe credidit, qui etiam aeternam habet. In Christum quippe cre-
deret, animo in Iesum tendere. Hoc est fides, ut definit Ap-
ollus, qui dicitur operari: hinc duxerat remissio
deum patrem. Quod sicharum a fide Christianorum de-
pungimus, ne certa promissio, quonodo, qui chari-
tatem uolunt, factum Christianum habuit, id est, in Christum
eniat, quando ergo veniam delideretur accepit? quia c si
non auctor, quando non omnis profusa opera aeternam fuit ferenda
sapiens, item Dominus d [Ego sum panis vivus, qui de celo
descendit, qui manducaverit ex hoc pane, vives in aeternum.]
Item non reuertitur in aeternum, non manducavit panem vivum:
sed in manu auctor, non credit. Hoc est enim man-
dator ipsius. Cum ergo reprehēre in eum non crediderit, quem
non manducet & nescidet Christianorum (qua sola peccata re-
laxant non habuerit), quonodo, si uox Dominus, cui omnes su-
decedunt Pater judicium perpeccatum damnationis effugias communis
injunctionis, sed etiam originalium?*

*Igitur haec, quia de charitate deuotus, de perfecta intel-
ligiunt, que fons habita, nunquam amittitur. Exordia re-
naturae extrahuntur, ut crescant, & conculcantur, ut deficiantur.
Non enim repetita famulus: sed in bona conversatione, qui sine
dubio nulla est, a minima quisque incutat, ut ad magna perse-
nit. Sic nos gratia non solenniter virtutem & virtutem,
sed & ueritatem.*

C. XV.

*Vnde Gregorius super Ezechielom homil. 15.
sorbit, dicunt.*

*Cum insitum ecclesiastis Dominus suscipit, in gra-
cibus omni dignoscitur: quia & eius gloria per il-
lum incrementa declaratur. Quantum enim sancta ec-
clesia ascendendo proficit, b tantum Deus homini-
bus ex eis incrementis innoteat. De his quoque gra-
duibus beatuus Job & loquitor, dicens, (per singulos gra-
duos promulatio illud:) omnipotens quippe,
Dominus per singulos gradus suis pronunciavit, qui per
incrementa virtutum, qui copit, ei semper laudem fuer-
petua reddit. Siquidam gradus in cordis ascensione,
neque plenaria non dicitur: & (ambulabunt de vir-
tute in virtutem.) Nec mirum, si de virtute in virtutem
prosis, quando unaquaque virtus quasi quibusdam
gradibus agitur, & sic per incrementa merito-
rum ad summam perducatur. Aliud namque sunt virtutis
summa, aliud profectus, aliud perfactio. Si enim & ipsa
summa profectio sum non quibusdam gradibus du-
ceretur, tunc Apostoli minime dixisset, [Adauge m
odo summa:] Et quidam venit ad Iesum, qui curauit vo-
luntate suam: fed requisitus, an credere, respondit
Iesus: credo a Domine, adiuva incredulitatem meam...
Pendite, ergo & quod dicitur: Si credebat, cur incre-*

*a. Iacob. 5. b. Aug. tract. 29. in Ioannem, & de cognitione
veritatis. c. Gal. 5. d. Ioan. 6. e. De confes-
sione. f. Cor. 1. g. Psal. 47. h. al. p. i. 1. lob. 31. k. Psal. 13. l. al. angust. m. al. 1. in Luc. 17. n. Marc. 9. o. al. ergo.*

*1. ¶ Cū autem ad profectum boni crescamus, ad spic-
cam pervenimus] Hec desideramus in originali.*

*2. ¶ Perducit] In plerisque versibus, & apud B. Gregorium lega-
tur perducitur, sed ab gloriam non est emendatum.*

a. Mar. 4. b. aliam c. Att. 5. d. aliam

11 2

C. XVI.

Item Augustinus ait in libro de gratia, & libe-
re arbitrio, c. 37.

*Q*ui vult facere Dei mandata, & non potest, jam quidem habet voluntatem bonam, sed adhuc parvam & invalidam. Poterit autem, cum magnam haberet, & robustam. Quando enim martyres magna illa mandata fecerunt, magna utique voluntate, id est, magna charitate fecerunt, de qua charitate ipse Dominus ait: [Majorem & has charitatem nemo, &c.] Et paulo post: [I]psam charitatem apostolus Petrus nondum habuit, quod timore Dominum neccegavat. Timor enim non est in charitate, sicut ait Ioannes Evangelista in epistola sua, & fed perfecta charitas fortis mittit timorem. Et tamen, quamvis parva & imperfecta, non debeat, quando dicitur: [Dominus & animam meam pro te donat.] Idem super primam epistolam Iohannis, radicatu quatuor. [Si quisi tanquam habuerit charitatem, ut paratus sit pro fratribus ergo mori, perfecta est in illo charitas: sed numquid mori, ut perficiatur, jam perfetta est? ut perficiatur, nascitur: cum fuerit nutrita, nascitur: cum fuerit nutrita, roboretur: cum fuerit roboretur, perficietur: cum ad perficendum e-venient, quid debet?] [M]aior vivere Christus est, & mori lucrum. Optabam & disibvi, & esse cum Christo, multo magis optimum: manere in carne necesse illorum propter vos.] Propero es volebar vivere, pro quibus paratus erat mori.

I [Oprabam] Hoc usq[ue] ad finem sunt addita ex B. Augustino, quoniam faciunt ad sententia immigratorem.

C. XVII.

Idem in eadem, radicatu nonna.

*S*icut seta & introductum linum, ita timor introducit charitatem: crescere charitas, minuitur timor, & cetero converto.

G Verba B. Augustini sunt hæc. Sicut videmus per setam introductum linum, quando aliquid sicut, sit primum integrat, sed nisi exeat, non succedit linum, sit timor primo occupat mentem, non autem ibi remaneat timor, quia id est intravit, ut introducatur charitatem. Et paulus superior. Major charitas, minor timor: minor charitas, major timor. Ex his confessum est hoc caput.

C. XVIII.

Item in tractatu quinto in eodem.

*F*ons nostra est in charitas, sed nondum perfecta est: Noli despiceare, mutare, ne offoceras.

C. XIX.

Idem ad Hieronymum, epist. 29.

*C*haritas & in quibusdam est perfecta, in quibusdam est imperfecta: perfectissima autem in hac vita habentem paret.

G Cuperimus est summa quedam verborum Augustini in loco indicauit.

C. XX.

Idem in libro de hominibus, hominum nona.

*S*i sermo & meus invenit in cordibus vestris aliquam scimillam granitam amoris Dei, ipsam nutrit, ad hanc augendam vos ad vocem & paulo post. [Flete & nutrit in vobis: ipsa cum creverit, & flammam dignissimam ferterit, cupiditatum carnalium ligna consumerit.

1. ¶ Flete.] Non est emendatio ob yflosam: non in multis verborum divisionib[us] est flete; & in originali legitur. Hanc scimillam bomi amoris: de qua Dominus dicit, [I]gnem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut ardeat: ¶ flete in vobis, nutrit, &c.

Contraria etiam gradus in virtute esse probantur, quia &
a. al. mandatum b. Iean. 15. c. Iean. 4. d. al. d. al. Domin. Iean. 13. Senten. 3. distinc. 29. e. al. perfectionam. f. al. philip. 1. g. Sent. 4. dist. 32. h. Transpositi aliquibus verbis. i. al. sufficiens. k. Senten. 4. dist. 32. l. Sent. 10. idem.

C. XXI.

Item Augustinus ait in lib. 1. de firmo-
ne Domini in monte, c. 31.

*S*icut & tribus gradibus ad peccatum pervenirent, in

g[ra]tione, delectatione, confectione, ita spiritu-
ne, tangam tres mortes: una, qual in domo, &
cum in corde confunditor libidini: altera, qual gen-
lata extra portam, cum in factum procedit affectu-
sus, cum vi confundendis male, tangam mortis pre-
sumitur animus, qual in sepulchro iam patet, &
in genere mortuorum Dominum redditus, quia
Evangelium & legit, agnoscat.

C. XXII.

Item Gregorius lib. 21. Moralium, c. 16.

*S*ciendum quippe est, quod peccatum libido

committitur. Nam aut ignoratio, aut infi-

ctio, aut studio perpetratur: & gravius quidem infi-

ctio, quam ignoratio: sed multo gravius studi, quam ini-

mitate peccatur.

C. XXIII.

Item lib. 22. Moralium, c. 3.

*I*nter haec sciendum est, aliud esse, quod animus de-

tatione carnis patitur: aliud vero, cum per se

sum delectationis obligatur. Plerunque cum impo-

nitio prava putatur, sed renitetur. Plerunque ac-

cum perversum quid concepit, hoc intra sensu-

lum per desiderium voluit. Et nimis numero

quamquam cogitatione immunda inquirunt, cum pul-

lum hanc fibi per delectationem subiungit. Hinc

predicator egregius dicit [tentatio & vos non re-

hendat, nisi humana.] Humana quippe tentatio, si plerumque in cogitatione tangimur etiam nolentes, ut nonnumquam & illicita ad animum veniat, hoc ut in nobis membris ex humanitate committimus, nosque habemus. Lam vero demoniaca est, & non humanitatis, cum ad hoc, quod carnis corruptio legi per confortum se animus altiringit.

C. XXIV.

Item Hieronymus ad c. 1. Amos.

*S*ed non est mirum, si in virtute gradus isti excedunt graduum & peccati gradus isti excedunt multitudinis. ¶

Itaq[ue] coarctato, quo in Peccato ante regenerationem herba fuit, & exulta nascitur, exsequatur rebore, ante se profanum timor, & reparatur. Unde Augustinus in libro de carnis

gratia, cap. 7. [Quia in alia regnando damnatio ista in

gratia largitae defectus, non est dubium, quid & pro-

pertinet, que per dilectionem operari, utq[ue] fructu perficitur,

quod quando exsurgunt, excepiti emendantur: & quando

ad hominibus non correspondunt, in viam quam respici-

entur.]

C. XXV.

Item ibid.

*P*remium Dei fundamentum stat, immobile & ob-

gens. Horum fides, que per dilectionem operari po-

nit, aut omnino non deficit, aut, si qui sunt, & eveni-

de, reparatur, amequam vita illa finitur: & eveni-

de, que intercesserat, inquitate, ad finem perseverare

putatur.

C. XXVI.

Ab aliis ab originali: sed non est regula-

eb gloriam.

a. Senten. 4. dist. 10. b. Matthei, Lib. 7. c. Libra-

ri. d. Distinct. de paternitate, & super iustici-

e. al. S. Pauli. J. 1. v. 1.

C. XXV.

Idem in eodem libro, cap. 9.

Nihil a coram ex bono in malum mutatus finit
hanc vitam.

C. XXVI.

Item idem.

Talibus & deus diligenter eum omnia cooperatur.
In bonum: usq[ue] ad profutus omnia, ut etiam si qui
eorum deviant & exibantur, etiam hoc ipsum eis faciat
preferere in bonum.

C. XXVII.

Item Apollonius ad Galatas 5.

Cognoscio non est aliquid, neque preputium: sed
idem, quo per dilectionem operatur. [Et hoc olim
inventus, quo curiebat bene per opera fidei ex dilec-
tione.]

C. XXIX.

Item ad Hebreos, cap. 6.

Non enim in iustus Deus, ut obliviscatur operis ve-
nit.Opus c, quo omnis sua fecerit commissio, & hoc ex dilectione
et proximi gloriet Dei. Ecco triplex bonus, quisi diceret, solum
misericordia pro quibus, si possetas de malo, beneficier vo-
to Deo. Romani quaque, & Galatas, dum Apollonius redar-
gat, non sibi prebas officio remissionem peccatorum, &
falsamente in Spiritu Sancto, & iustitiam bone operationis, qua
eiusmodi p[ro]ficiuntur manu[m] vestra in eis, aut veran-
dum laborant, aqua profusa legatis, qui de operibus legis
finguntur.

C. XXX.

Item de quibus adulto Augustinus

ait.

Tolle charitatem, odium teneri. Item. Omnis d, qui
non diligit, odit, item in Evangelio. [Nemo & porci
deus Domini servire: aut enim unum odio habebit,
et dilectio illius: aut unum futinabit, alterumque con-
temnet.]Alio si viri in virili atate a Domino creatus sit, ante-
quam assit in tenebris, dum a latere eius uero formularit,
dum a celo pro angelica corta interrat, dum exiquata futura
est & uoluntate uocata inueniatur, aut charitatem, aut
etiam laborem. Sicutem adiuuio labebat, non sicut diabolus ad-
iuvabat peccato, item. Si sine charitate a Deo creatus est, quis
fomindum in uacuum sui neglegit accepit. Item. Si sine
charitate natus es, peccato & liberi arbitrii, iustitia, & innocentia
non erat principi est non posse; colligatur ergo, quod A-
dam corruptus peccato, charitatem habuit, sine qua iustitia &
innocentia non posset.

C. XXXI.

Vnde Augustinus in Genesim ad literam,

lib. 6, c. 24.

Quonodo renovari dicimus, si non hoc recepimus,
quod perdidit p[re]ius homo, in quo omnes mor-
mum? Hoc plane recepimus, quia iustitia, ex qua
in primis lapetus est, & paulo post, cap. 7. [Expalan-
tis & roveteant hominem cum actibus suis, indu-
tis, qui evanescunt in signatione Dei, secundum
imaginem eius, qui creavit eum. Hanc imaginem in
spiritu nostris imprellata perdidit Adam per peccatum.
et postea. ¶ Stola h[ab]it illa prima, iustitia est, unde la-
borat ad Adam.]¶ labore & in sequenti capitulo addita sunt nomina ex-
ceptus, in quo tenet longe copius. Et etiam ha[bit] sententia
expedita.

C. XXXII.

Item in hominibus, a

Princeps vitiorum omnium, dum vidit Adam exili-
mo terrae a[pro] imaginem Dei factum, iudicatio orna-
tum, temperantia compotum, charitate circumdatum, &
proximos parentes illis donis, ac tantis bonis expolia-
vit, infaper & perpremis. Namque cum homini abfusili-
fet iudiciam, continentiam, charitatem, immortalita-
tem, dominio suo cum obdrinxit, & posui peccatum. ¶ Adam,
amissa temperantia, intemperans effectus est: perdidit
charitate malum inuentus est.

C. XXXIII.

Item Ambrosius lib. 5, epist. 43, ad Sa-

binum.

Vando Adam solus erat, non est pravaricatus: quia
Quens eius adhuc erat Deo.

C. XXXIV.

Item ad eundem, eodem libro, epist. 42.

P[ro]sum homo erat opus Dei recens, confabulator ab-
sidius, civis sanctorum, complantarius i virtutibus.
¶ [Complantatus] in euangelio era, angelorum com-
plantatus, qui vox aethera malum manucripto, & origina-

C. XXXV.

Item in Hexameron, lib. 6, c. 7.

¶ Illa anima a Deo pingitur, que habet in fei virtutum
gratiam remittentem, splendoremque pietatis. Illa a-
nimam bene p[re]sta est, in qua eluet divine operationisfigi-
t. Illa anima bene p[re]sta est, in qua est pl[en]or glo-
rie, & paterni imago substantia. Secundum hanc ina-
mam, qui refulget, p[re]staria pretiosa est. Secundum
hanc imaginem Adam ante peccatum [depictus] est. Secundum
sed ubi lapus est, depositus in imagine celestis, sumptu-
teretris effigiem.

C. XXXVI.

Item de sua facili, cap. 6.

Similem Dei esse, est habere iustitiam, habere sapientiam
& in virtute esse perfectum.

C. XXXVII.

Item libro secundo de Iacob, & vita beata,

cap. 4.

¶ Apiens nunquam inanis est, semper in se habens am-
bitum prudentiae, qui potest dicere [iustitiam indu-
cam, & vestib[us] ad iudicium.] sicut dixit Iob d. Nam
quae haec mentis sunt interna velamina, que nemo alias
potest auferre, nisi cum aliquem sua culpa defoliat. De-
nique sic defoliat Adam nudus inventus est.

C. XXXVIII.

Item in libro de Isaiae, & annis, c. 5.

¶ Ed nec Adam primus i nudus erat, quando eum in
nocentia vefiebat.¶ Primus] In originali est, primo. Sed ob glossam non est
mutatum. Vox autem homo, qui in vulgaris sequitur, ab
etiam a multis manucriptis.

C. XXXIX.

Item in libro de Paradiso, cap. 13.

¶ Cognoverunt s, quod nudi essent. ¶ Et ante
quidem nudi erant; sed nomine virtutum integra-
mentis.¶ Openisse etiam illud, quod omnis clamaret aucto[r]is, si sit per
manifester, ut erat ante peccatum, efficit translatu[m] in gloriam: quam
habuerit sunt fandi: sed nemo adulterus sine charitate intrat: chari-
tatem erga habebat. ¶ Item opponitur de Moysi, cuius fidem Ad-
postolus in epistola sua ad Hebreos g commandans, digna praeconia
eius merita, predicatoris: dicit. h. Se negaverit eff[igie] filii Iuda-
ream, maledicti affligi uero fratribus, quam perfusi incedente tem-
porale palam: dico fratres compatentes. & cognitio fabulo obrutisa In concione ad Catechumenos, verbis hinc inde collectis. b al-
lendidum, c absens ab orig. & Job. 27. e Et. orig. f Gen. 3, g
h Heb. 11. h Exod. 2,

L1

dum virtutem animositatrem Regis, & cyprium reliquæ: dum divino
nullatus auxiliis, Regi florare contempsit, atque in virtute signo-
rum populorum de Egypto eduxit. Quia a omni quibus laudibus
suis offerenda, si sanccharitas in eo numerat, cum non habeat
aliquid veritatis in se ramus boni operis, nisi procedat ex radice
charitatis? Quomodo autem charitatem non habebat, cui b. Do-
minus facie ad faciem loquebatur, sicut homo fides locum cum am-
eris? Quomodo charitatem non habebat, qui pro populo populi-
can dicebat: c. (aut dimittit ei noxiam hanc, aut me de te libro
pro) An non proximum diligebat, qui d. pro populo se obiciens,
ikum ab interitu liberavit? An non diligebat Deum, qui e pro
in vitali cultores defecit, ipsius vitali caput in pulvorem commi-
nuit: argue ut in feccionem projectaret, aqua misera fructu bi-
bendum dedit, nomadis ex ejus cultoribus gladio ferri præcipiens,
ut populum, cuius erat interitus maior futurus, reconciliaret Deo?
An non charitatem habebat, de causa spiritus Dominus accepit,
& super sequentes festas e Israel precepit? Qui tamen ad aquæ
contradicitione de Dei potentia, fræ de ejus benignitate dubitauit,
cum catena certa fide promisit, prodicuisse aquam de petra, dissi-
citeret exceptus, dicens: g. (Nanquid de petra hac potere vobis
duces aquam?) Quod nulli leve videatur, cum in persona deli-
cti ejus, sibi & Aaron a Domino dictum sit. (Quia non exaudi-
fi vocem meam, ut glorificarem me coram filio Israhel, non intro-
ductus populus hunc in terram, quam dedit ei.) An habe-
bat non habebat Aaron, quando fratres suorum se ope-
ratus, ut eis peccatum efficerent provocari. Num-
quid etiam David charitatem non habuit, super l. quem Spiritus
Dominus a die undevicesima dicitur est? An forte dicitur eff. dñe
super eum, ut ex tua gratia prophetandi haberet, non ut ex ea ex-
traheret divina dilectione acciperet? Quid absurdum plani videtur
de eo sentire, quod de nomine ait: m. (Inveni horum secundum
cor meum.) Quomodo etiam charitatem non habebat, qui n
guarenti animam suam peperit? qui oram clamidu ejus praefec-
tit, postea caro suæ graviter percussit, clamans: (Quem persequeris
Regi Iisrael, canem mortuum, & culicem unum?) Quomodo cha-
ritatem non habebat, qui o mortem inimici suæ tam gravissimam
pulit? Quomodo charitatem non habebat, qui p aquam de cister-
na Bebilem suorum perculo sibi obtulit non habebat, sed coram Do-
mino libaverit? Quomodo charitatem non habebat, qui irruens a
discipla filia Saul, e quid ante arcum Domini cibaram & Pjñléri-
um percussit, subdaffit, ait: (Ladam, & villes sum in oculis meis.) Sis charitatem non habebat, qui confusa fecerit impregnablem
filiis ipsi, dicens: q. (Seredulis retrorsum suis mali, deci-
deram mentis ab immixtis miseri sancti?) Si charitatem non habebat,
quæmeritate pufi se judicari regreditur, dicens: r. (Iudica me De-
o secundum iustitiam meam, & secundum innocentiam meam super me.) Idem, s. (Iudicame Domine, quoniam ego in inno-
centia mea ingressus sum?) Et tamen peccat tot. Et innumeris alia di-
gina, & superba dñe dñe, quoniam graviter decepit, mul-
tus ignorat, qui i Betabœe adulterium, & Vtia hominem ad-
dit. Cuicunque penitentiam sine charitate Domino obtulit, veram
evidi contritionem non habuit. Quomodo ergo sacrificium cordis
contritum, & Spiritus contritulus Domini promittere audebat, di-
cens? a. (Si volueris sacrificium, dedicem atque: holocætu-
mique cibæ, & levi penitentie nulla a Deo permittitur remi-
tendo Propheta b. audire meruit: (Dum siq; dñi impunis-
sum) si ueram cordu contritionem non habuit? Existimat
que appetit, eum tunc charitatem redit, & ex charitate, q
cius cordis contritum, & Spiritus contritulus Domini redit, q
que temerari possulat: c. (Averte faciem tuam a peccato
e cetera, qua in eodem Psalmo conmentit, nō dilucide nō
dictet bene ad humiliandum penitentem libum provinquit. De
etiam sanctus Ambrosius d. (libre de fisco, & manu, &
scrub, dicens: (Eugen et sanctus David eis Saul regi, nol-
linquens terram, sed declinans consigilii Regi invicti q
fuerit, mens ejus adhæserat Deo.) Et tamen, quoniam graviter ut populi de-
miserat, spes delicti pena induceret. In in-
diuam hanc sententiam, qui criminaliter decepit, translati-
pum remissionem in baptismum conseruauerunt illi, fræ inno-
centie, fræ adulterii ad baptismon accipit: quia Dei amorem
habet, quæ non nemo quisque inventa gratiæ, atque a pueris
heredit, lovinianæ, si uerex aqua & Spiritu sancto qui non
sunt, uterque criminaliter peccare non potest? vel si uerex
aqua, aqua tantum, non Spiritu probato reatu. (a) se-
tentia illius epistole loannis & confiteor viderit: (Omnia que
effit ex Deo, peccatum non facit: quoniam sensus ipsius habet
e. & non potest peccare, quia non Deus natus est. In hoc cum no-
nus fuit filius Dei, & filius dñe.) Et in sua epistola, lois
qui natus est ex Deo, non peccat, sed generat Dei misericordia
& malignus non tangit eum.) Verum hoc auctoritate, q
quoniam illi sententia faveat, atque illa felix emori quan-
tati sit adcerfa, Hieronymus ostendit, ferib; causa, in
ib; 2. in principi.

C. XL.

S. enim, inquit, omnis g. qui natus est ex Deo, non
peccat, & à diabolo tentari non tentatur: quod
peccipit, ut caveant, ne tententur n' dicunt: [Alio] q
custodite vos a simulacris j. & in eadem non ep-
istola: [S]ed idcirco, quia peccatum non habet, q
non fecundum, & veritas non nobis est. Stimulat-
mur peccata nostra, & iustitia eius, ut remittat
nos peccata nostra, & mundet nos ab omnibus iniqui-
tate. Si diximus, quia non pecavimus, mendemus
mūs eum, & verbum eum non est in nobis.] Eadem
quod loannes baptizatus ad baptizatos scrip: &
quod nonne peccatum a diabolo sit. Ille peccatum
se confitebit, & sperat remissionem, pof: Spiritu
peccatorum. Et lovinianæ mens dicit: [B]ut
me quoniam mundus sum. j. Quid ergo? Quia
sibi Apolotus dicit: tu loquinus? minime. In eadem quia
loco, cur hoc dixerint, statim edidit: k. [Filios meos
cur vobis, ut non peccatis: fed & si quis genitrix
advocabut habemus apud patrem, letum Cœli-
ustum; & ipse est propriatio pro peccatis nostis.
pro nostris autem tantum, sed etiam pro fortiori nos-
tri. Eteni hoc scimus, quid cognovimus eum, domi-
nus eum obseruementum. Qui dicit le noſſe Deum, nō
data ejus non custodit, mendax est, & in eo veritatem
est. Qui autem servat verbum eum, veit in hoc firmam
Dei. Peccati eff. In hoc scimus quoniam in ipso firmam
Qui dicit se in ipso manere, debet, fieri illi ambu-
lit, & ipse ambulare.] Propterea, inquit, fimbriat
filii mei, omnis, qui natus est ex Deo, non peccat, si
non peccet: & tandem scitis vos in generatione
Domini permanere, quādū non peccaverit: in-

a. B. Gregor. l. 27. b. Exod. 33. c. Exod. 32. d. Num. 16.
e. Exod. 32. f. Num. 11. g. Num. 20. h. Exod. 13. i. Num. 13.
k. Numer. 16. l. 1. Regum 16. m. Ador. 13. n. 1. Regum 24.
o. 2. Reg. 1. p. 2. Reg. 22. q. P. 7. r. P. 22. s. P. 22.
t. 2. Regum 12.

a. P. 15. b. Reg. 22. c. P. 15. d. M. 10.
sed incohæta sententia. Sent. d. diff. 30. e. 2. Reg. 14. f. P. 15.
g. 1. Ioan. 3. g. Omisisti aliquas versus. h. 1. M. 10.
k. 1. Ioan. 3.

qui in generatione Domini perseverant, peccare non posse. Quia enim communicatio luci & tenebris? Christi & Religio? Quomodo dies & nox misericordi non sequuntur, sic nec iustitia & iniquitas, peccatum & bona opera, Christus & Antichristus. Si usus epuratus Christum in hospitio nostri pectoris, illico fugamus diabolum. Speciem venimus, & per peccati januam ingressi fuimus obolos, protritus Christus recedit: Vnde & David in pote peccatum: [Redde mihi, ait, iustitiam salutis.] Ceterum, quam peccando amiserat. [Qui & diligenter Deum, & mandata eius non custodit, mendax est in operatione non est.] Christus veritas appellatur: [Ite & sum, inquit, via & veritas,] (Eccl & vita.) Frustrabimur in coquendis, cujus mandata non facimus. [Sicut & bonum, & non facient illud, peccatum est. Quomodo corpus sine Spiritu mortuum, sic & fides sine operibus mortua est.] Nec grande patrem unum Deum videm, cum & damones & credant, & contremiscant. [Qui & dicit se in polo manere, debet, sicut illi ambulare, & ipse ambulare.]

¶ pps. Eligat adversarius te duobus, quod vult: opimem enim damus: manet in Christo, an non manet? Si manet, ita ergo ambulet, ut Christus. Si autem temperantur est nullitudinem virtutum Domini pollici, non manet in Christo, quia non ingreditur, ut Quibus. Ille & peccatum non fecit, neque inventus est in ore eius: qui cum malediceretur, non remanserit, & tanquam agnus coram tonante, sic non appetens fuum: ad quem venit Princeps mundi istius, & mittit in eo nihil: qui / cum peccatum non fecisset, prout peccatum eum fecit Deus. Nos autem iuxta prophetam in Iacob multi peccamus omnes: & nemo mundus nisi peccatis, nec infans, si unius quidem diei fiet vita eius. Qui enim & gloriabitur castum se habecor? aut quis p confidet mundum se esse a peccatis? tenemque q rei in similitudinem pravaricationis Adae. Vide & David: r [Ecce, at, in iniquitatibus conceperit sum, & in delictis conceperit me matrem.] Et beatissima: i [Si fueris iustus, os meum iniquorum: & si sine crimen, pravus inveniar: & si iustificatus in nive, & lotus mundi manibus, fatigatus in oculis, & exercitum est me vestimentum.] Verum, ne penitus deferemus, arbitrantur nos post peccata baptizimi non posse salvati, statim hoc ipsam temporis. [Et si quis peccaverit, ad vocatum habemus apud patrem, Iesum Christum] justum: & ipse ei propriis pro peccatis nostris, non pro nostris aut tamnam sceliam pro toru mundi.] Hoc ad credentes post baptismum loquuntur, & ad vocatum pro dei filio eum Dominum pollicetur. Nec dicit fi quid paventis, ad vocatum habetis apud patrem, Christum, & ipse ei propriis pro peccatis vestris, ne eos dicores non plena fide baptismis confutatos: sed [ad vocatum, inquit, habemus apud patrem, Iesum Christum, & ipse ei propriis pro peccatis nostris;] & non fallim pro locatis, illorumque peccatis, sed etiam [pro peccatis mundi.] In toto autem mundo & Apostoli sunt, omnesque credentes. Ex quibus liquidum comprobatur post baptismum posse peccari. Frustra enim habemus ad vocatum Iesum Christum, si peccari non potest. Petrus apostolus ad quem dictum fuerat: [Qui / lotus es non tecelle habet, ut iterum laverit.] & [Tu es Petrus, tecelle habet, ut iterum laverit.]

^a 1 Cor. 6. ^b P. ad. 10. ^c c. Ioann. 14. ^d 1. Joann. 2. ^e 1. Cor. 1. ^f 2. Cor. 1. ^g 1. Cor. 2. ^h 1. Cor. 1. ⁱ 1. Cor. 2. ^j 1. Cor. 1. ^k 1. Cor. 1. ^l 1. Cor. 1. ^m 1. Cor. 1. ⁿ 1. Cor. 1. ^o 1. Cor. 1. ^p 1. Cor. 1. ^q Rom. 3. ^r Ps. 30. ^s Job. 1. ^t Job. 1. ^u Job. 1. ^v Job. 1. ^w Job. 1. ^x Job. 1. ^y Job. 1. ^z Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1. ^{pp} Job. 1. ^{qq} Job. 1. ^{rr} Job. 1. ^{ss} Job. 1. ^{tt} Job. 1. ^{uu} Job. 1. ^{vv} Job. 1. ^{ww} Job. 1. ^{xx} Job. 1. ^{yy} Job. 1. ^{zz} Job. 1. ^{aa} Job. 1. ^{bb} Job. 1. ^{cc} Job. 1. ^{dd} Job. 1. ^{ee} Job. 1. ^{ff} Job. 1. ^{gg} Job. 1. ^{hh} Job. 1. ⁱⁱ Job. 1. ^{jj} Job. 1. ^{kk} Job. 1. ^{ll} Job. 1. ^{mm} Job. 1. ⁿⁿ Job. 1. ^{oo} Job. 1

qui confiteatur accepisse, & sua culpa, quod accepterat, amissit. Postea inquit, postum omnino, quando me arguit, quod ex bona vita in malam mea voluntate peccatis familiare adiuvet: quid ego fieri, qui non acceptem? Acceptem enim idem, qua per dilectionem operatus, sed in illa tunc in finem perseverantiam non acceperat. In od. cap. 9. In bono illos volebar proculdubio permanente, erant utique in bono, sed in eo non permaneuerunt. hinc cap. 9. Propero huius utilitatem secerit, credendum est quoddam de filiis perditiōnē, non accepto perfeverāndi utique finem, in fide, que per dilectionem operatur, incipere vivere, & aliquandiu fidei-licet iudei vivere, & pofera cadere, &c.

In Quidam accepit] Reffitum est hic locu ex originali: nam autem videlicet etiam in finem he-temperante in finem, &c.] In eodem d. [Iterum iste iste iuste-ripiet.

C. XLII.

Iustus Augustinus in mod. lib. de corpos. &

gratia, &c.

Mundum & cetera, quae Deus quibusdam filiis perdi-sonis det fidem operantem per dilectionem, nec de-temperante.

Iustus in Evangelio: [Non qui expirat, sed qui persevera-venient sine finem, sic salveruntur.]

C. XLIII.

M. Iustus Gregorius lib. Moralium, c. 35.

Mundum subiecte incepunt, qui in malo vitam finiunt.

Nostri enim scripti, qui maxima ex charitate operatur,

quod ex operari aliquid agit, & charitatem alian-tem magis est.

3 pars. Iustus auct. Gregorii. g. [qui sedes quandequa-meritorum potest, &c.] unde omnes generaliter reprobi, sed de operari fratres intelliguntur est. Quod ex verbis que-deste ostendit nos nulli. Cetera enim quafidem proprie-tes, & a nōficio Dei, sibi fieri permittebat, ut Leviathan, seu mors per fortitudinem, & fides non per damnationem illorum, quem replet, humum, vel sola flos radice, id est, dolos quoque, sapientem, sapientem, & docet, & vos sanctissima charitate fulgentes, quod latet sit, utinam unquam, & subter, & non in eisdem quafidem statim sapientib; dicunt.

C. XLIV.

Quis id: hoc respondemus: quia aurum, quod praevalit in contemplationibus, quasi lumen sterni po-tuum, sum ante Dei oculos nunquam fuit. Qui enim videtur quando non reveri possunt, quia habitat fundacior ante oculos hominum videntur amittere: sed eas ante oculos Dei nunquam habuerunt. Sepe namque homo multis occulte peccatis involvitur, & in unaqua virtute magnus & idetur, que ipsa quoque venit in altera detinet: quia dum innotescit homini, proculdubio laudatur, & ejusque laus inhantert ap-pebit: unde finis & ipsi virtus ante Dei oculos virtus sunt, dum abducunt quod disperferunt, prodit quod pla-ctat. Quia neque illi merita apud Deum possunt, quam de hinc occulta sunt, & bona publica? Plerunque enim finis luxurie, latet superbia, & castitas inno-tefit. Atque finis omnia charitas circa vita finem-pendit, quia cooperata superbia utique ad finem incor-recta revertere. Alius elemosynis vacat, propriis diffiri-buit: sed tamen multa iniustitia servit, vel fortasse lin-gam in defunctionibus & exercet: & sic plerunque, ut

a. M. auctor. b. Inf. disting. ex bono. c. cum ergo. c. M. d. H. nec sum inventa. e. Summatione ad dicta sententia. f. M. d. H. nec sum inventa. Paralip. c. q. irrever-ent. g. L. & M. moralium. g. G. ad. c. a. lib. h. lib. g. i. Cap. 10. j. Lib. 10. k. a. lib. orig. l. a. profectibus. m. a. abef. n. ab orig. o. Supr. ad. charitas est aqua. p. Matth. 27. q. He-brei. r. a. lib. 10. s. a. lib. 10. t. a. lib. 10. u. a. lib. 10. v. a. lib. 10. w. a. lib. 10. x. a. lib. 10. y. a. lib. 10. z. a. lib. 10.

duta est, quia sua vota à bona in malum commutata est. Sed quando bona ejus potuit, si dilectione peccatum caruit? Neque enim angelus nobis famula felix est, qui usque ad certum tempus statim confirmatus gravat, ut neque vobis neque vobis, ullam locum statim in nobis obstat. Accepit ergo dilectionem in sua creatione, sciat & easter, de quibus dicitur: [Angelica virtutes, quae in Deinceps persisterent.] Non ait, qui diliger Deum corperum, sed [quae in eis amore persisterent:] quae ex creatione diligere corporum, ut principia divina dilectionis omnibus creaturæ esse communes, persisterant vero eorum tantummodo intelligatur, qui in retributione hoc acciper meruerint, ut confirmari ultius cadere non posset, & hoc de se certissimum forent. Vnde bene apud Moysem prius catus, dante formanentum factam esse dicitur: quia nimis angelica rauta prius equaliter subtilis in superioribus est condita, posset in persisterentis in amore sibi conditis mirabiliter confirmata.

C. XLV.

Hinc etiam Gregorius in moralibus a multa de perfectione angelica creatione replicans, charitatem regale repletam, non ea penitus vacuum assert, quia, si penitus carissim, nunquam est, quae de eis excellens discitor convenerit deo.

Prinципium enim (inquit B. Gregorius) viarum Dei Beemoth dicitur b: quia nimis, cum cuncta creatura ageret, hunc primam condidit, quem reliquis angelis eminentiorem fecit. Hujus primatus eminentiam conspicit Propheta c, cum dicit: [Cedri non fuerunt aliores illi in paradise Dei: abies non adequarent summitatem ejus; platani non fuerunt aquales & frondibus illi: omne lignum & paradisi Dei non est assimilatum illi, & pulchritudini ejus: quoniam speciosum fecit eum in multis, condensisque frondibus. Qui namque accipi in cedris, & abietibus, & platani posunt, nisi illa virtutum celestium proceræ celsitudinis agmina, in aeterna latitudo viriditate plantata: Quia quamvis excelsa sunt condita, huic tamen nec præalata sunt, nec æquata, quippe factus in multis, condensisque frondibus esse dicitur, quia præalata exercit legionibus tanta illum species pulchritudinem reddit, quanta ei supponit angelorum multitudine decoravit. Ita arbor in paradise Dei non quafi condensæ frondes habuit, quot seposita supernumerum spirituum legiones attendit. Qui idcirco peccans, sine venia damnatus est, quia magnus sine comparatione fuerat creatus. Hinc ei rufum per eundem Prophetam g dicitur: [Tu signaculum similitudinis Dei, plenus sapientia, & perfectus decor, in delictis paradise Dei fuit.] Multa enim de ejus magnitudine loquuntur primo verbo cumplexus est. Quid namque boni non habuit, qui h signaculum similitudinis fuit? ut quod subtilior est in natura, ed in illo similitudo Dei plenus creditur expiriuit, qualis in sigillo codem effentialiter habetur. Et licet homo ad similitudinem Dei creatus sit, angelus tamen quasi magis aliquid tribuens, non eum ad similitudinem Dei conditum, sed ipsius signaculum Dei similitudinis dicit: ut quod subtilior est in natura, ed in illo similitudo Dei plenus creditur expiriuit. Hinc k est, id primus ejus potentiam adhuc insinuans idem prophetæ subiungit: [Omnis lapis pretiosus experimenti tuum, lardus, & topazius, & jaspis, chrysolitus, iyx, & berillus, taphyrus, carbunculus, & lamaragius.] Novem dicit genera lapidum, quia nimis novem sunt ordines angelorum. Nam cum per ipsa facta eloqua angeli, archangeli, throni, dominations, virtutes, principatus, potestates, Cherubim & Seraphim aperte

a Greg. lib. 22. Mor. ca. 42. al. 18. b Iob. 40. c Esa. 2. & 14. Ezech. 21. d alt. aqua. e al. lignum pretiosum. f al. & g Ezech. 10. h al. si. i al. sublimior. k Ezech. lib. moral. c frequenti. Vide hamiltonianum 340. in Evangelia.

a Eccl. 21. b al. per superbiam vestrum. c al. d Ibid. Kariss. paulum à vulgata: sed magis vobis vestrum. e al. sequent. f in celo profectus. g al. si. h Sents. diff. 42. C. lib. 15. de Trin. 6. 6. fidei, c. i. p. 142. k Iob. 5.

narratione memorantur, quæ sine supereruptione vrium distinctiones offendit: quibus tamen Beemoth opertus fuisse describitur: quia eos, quæ velut ornamentum suum habuit, quorum dum classis transcederet, ex eorum comparatione clavis fuit, cujus illuc adhuc descriptione subiungit: [Aut opus decoris tu: & foramina in die, qui ostendit, preparata sunt.] Autem opus decoris quæ sapientia claritate canduit, quæ bone ostendit. Foramina vero idcirco in lapidibus sunt vinculati auro in ornamenti compositione junguntur, nequaque à se diffident: quos interculum amplexus foraminibus ligat. Hujus ergo lapidis in actione distinctionis fuit foramina preparata sunt: quia videlicet capax charitatis est conditus: quia repletus solidus angelis, tanquam posita in Regio ornamento lapidibus posuisse inhaec. Sic etiam charitas fæle penetrabili probus, fæcilius angelis in ornamento, ut diximus, Regio lapsus suus esset. Habuit ergo lapsus iste foramina: fed superbi in charitas auro non sunt replata. Nam qui videlicet gantur auro, ne cadant, idcirco iste excedit, quia videlicet performat manu artificis, amoris vinculare possunt. Nunc autem exercit lapides qui huc similebant penetranti se invicem cinguntur: atque hoc in manu, isto cadente mentitur, nequaque iam de ornamento Regio celsitudinem. Hujus principatus celsitudinem adhuc idem prophetæ intuens adjungit: [Tu & Cherub exercit protengens in monte sancto Dei, & in medio imperiorum perfectus ambulasti.] Cherub quippe de scientia interpretatur: & idcirco iste Cherub, quia transcendit cunctas scientias non debet in medio ignorantis perfectus ambulare: quoniam gelorum corda charitatis igne succens clavis per conditionis existit. Quem bene extenuat, a proximo dicit. Omne enim, quod exercit protengens obumbramus: quia comparatione clavis per conditionis existit. Tum claritatem obumbrasse creditur, sicut protengens fuisse reperiuit. Reliquis enim quod ab umbrando operari, qui eorum magnitudinem in maiore transcendi. Quod ergo illi signaculum multis frondibus, quod illi signaculum transuersum quod illi cherub, quod illi protengens dicitur. In voce Dominica Beemoth ite viarum dei pronunciat. De quo idcirco tam mira, in quodam quia amittere, infinuantur: ut terram homini obtemperet, si superbiat, & elationis sui culpi perferiendo illi parcere noluit, quem creando invenit claritatem elevarunt. Considerare ergo hominem, qui in terra metet, si & protalus angelus auctoritate de celo in terram proficeret.

a pars. Ovarias sunt, qui in adversitate debet id est, fistulas, & fragili esse peribentes, scit fides, ne procedat, fides, id est, fragilis sapientia. Applicatur ergo regula ter charitas, que in adversitate destrui potest, datur ipsa fides. Sic enim Hieronymus contra Ieronimum post multa creatura sub virtute est, non quod omnis peccaverit, sed ea, quae peccare non posse. Post autem peccatores, id est, non est aliqual posse, ita aliquod posse, quod non posse, fides vocatur omnipotens, quae hoc non potest, quia non posse posse, est aliquod posse. Sic ergo cum comparatione, ut tabularum necesse, emma creatura vobis dicit, quia non nisi est capax, iuxta illud: [non i potest in eo posse, i. e. &c.] si comparatione k. ejus creatura, quoniam

C. V.

Si Apostolus a etiam peccata per baptismum dimisit apostolorum poftis quid prater plorare refat? quid nisi semper dolere in vita? Vbi enim dolor finitur, deficit & pœnitentia. Si autem pœnitentia finitur, quid relinquitur de venia? Tandiu enim gaudet, & speret de gratia, quodam sustentatur a pœnitentia. Dixi tamen Dominus b: [Vnde, & amplius jam noli peccare.] Non dixit ne pecces, sed, nec voluntas peccandi in te oratur. Quod quomodo fervabitur, nisi dolor continuo in pœnitentia custodiatur? Hinc semper dolet, & de dolore gaudet, & de doloris pœnitentia, si conigerit, semper dolet: si non sat, quod dolet, sed ex fide dolet, & non semper doluisse dolet.

C. VI.

Item Gregorius in festum & tempus, [id est.] homil. 34. Evang.

Pœnitentiam agere dignè non possumus, nisi modum quoque eisdem pœnitentia cognoscamus. Pœnitentiam quippe agere est, & perpetrata de mala plangere, & plangenda non perfratre. Nam qui sic alia deploret, ut tamen alia committat, adhuc pœnitentiam agere aut disimulat, aut ignorat. Quidenam prodefit, si peccata quis luxurie defeat, tamen adhuc avaritiae afflictibus anhelat?

Idem lib. 9. epif. 39. ad Theodosium.

¶ Sunt & qui dicunt pauci temporis pœnitentiam contra peccatum debere sufficere, ut iterum licet ad peccatum redire. Redit eos paftoris primi percutit sententia, qui ait: f [Contingit illis illud veri proverbii, canis reversus ad suum vomitum, & sic lora in volutabulo luri] Magna est enim contra peccatum virtus pœnitentie, sed si quis in eadem pœnitentia perseveret. & t. ¶ Pœnitentiam verè agere est, commissa & plangere, & de iterum plangenda declinare.

C. VII.

Item Augustinus tralatu 124. in c. 21. Ioann.

Reductor est enim poena, quā culpa, ne parva paratur culpa, si cum illa finitur & poena. Ac per hoc vel ad demonstrationem debita miseria, vel ad commendationem labialis vita, vel ad exercitationem necessaria patientis temporaliter hominem detinet poena, etiam quem jam ad damnationem sempiternam reum non detinet culpa. & paulo post. ¶ Ita Dei non est ut hominis id est, perturbatio concitati animi, sed tranquilla iustitia supplicii constituit.

C. VIII.

Item Iohannes os aureum in homilia de pœnitentia.

Erfecita & pœnitentia cogit peccatorum omnia libenter suffere. & t. ¶ In corde eius contrito est, in ore ejus confessio, in opere tota humilitas. Hac est perfecta & suadefixa pœnitentia.

C. IX.

Item Smaragdus in expositione regulæ S. Benedicti. o. 4.

Lle pœnitentiam dignè agit, qui, quæ commisit, sic præterita mala deploret, ut futura iterum non committat. Nam qui plangit peccatum, & iterum admittit peccatum, quasi si quis lave laterem crudum: quia quanto magis laverit, tanto magis lutum facit.

C. X.

Item Augustinus homil. 41.

Pœnitentes m. (si tamen estis pœnitentes, & non estis irridentes) mutate vitam, reconciliamini Deo-

a T. 1. lib. 10. de vita & falso pœnitentia, c. 2. b. Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **b** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **c** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **d** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **e** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **f** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **g** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **h** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **i** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **j** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **k** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **l** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto. **m** Eccl. 5. c. In sermones manuscripto.